

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

કસ્ટમ્સ આયુક્ત, કોલકાતા

વિ.

મે. રૂપા એન્ડ કં. લિ.

૨૧ જુલાઈ, ૨૦૦૪

[જસ્ટીસ એસ. એન. પરિયાવા અને જસ્ટીસ અરિજિત પાસાયત]

કસ્ટમ્સ એક્ટ, ૧૯૬૨; સૂચના નંબર ૨૯૧૯૭-ક્યુ. તારીખ ૧લી
એપ્રિલ, ૧૯૯૭ અને તેની જોગવાઈ:

મુક્તિ સૂચના-નિકાસ પ્રોત્સાહન કેપિટલ ગુડ્સ યોજના હેઠળ આયાત
કરાયેલ માલસામાન/સ્પેરપાર્ટ્સ પર કસ્ટમ ડ્યુટી/વધારાની ડ્યુટીની
ચુકવણીને મુક્તિ-કાપડ/યાર્નની તપાસ અને પ્રક્રિયા માટે મશીનો,
મૂલ્યાંકનકર્તાઓ દ્વારા આયાત કરાયેલ કાપડની વણાટ અને રંગકામ માટે-

અધિકારીઓ દ્વારા છૂટનો લાભ નકારવામાં આવ્યો હતો કારણ કે આમ આયાત કરાયેલ મશીનો કપડાના ઉત્પાદન માટે જરૂરી નથી. અપીલ ઓથોરિટીઝ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા બરતરફ કરાયેલી અપીલમાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે મશીનોને માલ તરીકે ગણી શકાય અને જાહેરનામાના પ્રોવિઝો હેઠળ આવરી લેવામાં આવી શકે છે અને આમ મૂલ્યાંકનકર્તાઓ અપીલ પર છૂટનો લાભ મેળવવા હકદાર છે:જો કે છૂટની સૂચનાનો સંપૂર્ણ અર્થ કાઢવો પડશે, પરંતુ તે હદ સુધી નહીં કે તેના હેતુ અને હેતુએ કપડાના ઉત્પાદકને ઉપલબ્ધ ૧૦૦% છૂટની જોગવાઈની શરતોની દૃષ્ટિ હોય કારણ કે આયાત કરાયેલ મશીનરીનો ઉપયોગ નિકાસની જવાબદારીઓને પહોંચી વળવા માટે કપડાના ઉત્પાદનના હેતુ માટે થાય છે, આયાતકાર વર્ગ લેનાર જાહેરનામા-ટ્રિબ્યુનલ હેઠળ ૧૦૦% છૂટનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર રહેશે, જે સૂચના હેઠળ યોગ્ય રીતે મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

પ્રતિવાદી-મૂલ્યાંકનકર્તાઓ, કપડાના ઉત્પાદકોએ કાપડ/ચાર્જની પ્રક્રિયાના હેતુ માટે, કાપડના નિરીક્ષણ માટે, કાપડના વણાટ અને રંગકામ માટે અને આવા અન્ય હેતુઓ માટે જરૂરી મશીનસની આયાત કરી હતી અને ૧ એપ્રિલ, ૧૯૯૭ ના રોજ મુક્તિ સૂચના નંબર ૨૯/૯૭-Cus. સંદર્ભમાં કસ્ટમ ડ્યુટી/વધારાની ડ્યુટીની ચુકવણીમાંથી ૧૦૦% મુક્તિના લાભોનો દાવો કર્યો હતો. મહેસૂલએ આ આધાર પર છૂટનો લાભ આપવાનો ઇનકાર કર્યો હતો કે

આમ આયાત કરેલા મશીનો કાપડના, કપડાના ઉત્પાદનના હેતુ માટે જરૂરી ન હતા.અપીલ અધિકારીઓએ અરજીઓ ફગાવી દીધી હતી.કસ્ટમ, એક્સાઈઝ અને ગોલ્ડ (કંટ્રોલ) એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલે અપીલને મંજૂરી આપી હતી કે જે મશીનો પર સવાલ ઉઠાવવામાં આવ્યા છે તે કપડાના ઉત્પાદન માટે જરૂરી માલ છે, આમ તે જાહેરનામાના એ પ્રોવિઝો હેઠળ આવરી લેવામાં આવ્યા છે.તેથી મહેસૂલ દ્વારા હાલની અપીલ.

મહેસૂલ માટે એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે જાહેરનામાનો કડક અર્થ કાઢવો જોઈએ; કે 'કાપડ વસ્ત્રો' શબ્દમાં કાપડ, ચાર્ન વગેરેનો સમાવેશ થતો નથી.; કે કરદાતા દ્વારા આયાત કરાયેલ મશીનો એવા મશીનોની યાદીમાં ન આવે કે જે મૂડીગત માલ તરીકે આયાત કરી શકાય અને અધિસૂચના હેઠળ મુક્તિ મેળવવા માટે હકદાર હોય; અને મહેસૂલના વિવિધ પરિપત્રોની દ્રષ્ટિએ, વણાટ/રંગકામ માટે ઉપયોગમાં લેવાતા મશીનો માટે ૧૦૦% મુક્તિ ઉપલબ્ધ રહેશે નહીં.

અરજીઓ ફગાવી દેતા કોર્ટે

ઠરાવ્યુ: I. I. મુક્તિ સૂચનાનો કડક અર્થ કાઢવો પડશે, પરંતુ તેનો અર્થ એ નથી કે સૂચનાનો ઉદ્દેશ અને હેતુ ભૂલી જવો જોઈએ અને તેમાં વપરાયેલા

શબ્દોની અવગણના કરવી જોઈએ.જ્યાં જાહેરનામાના શબ્દો સ્પષ્ટ અને અસંદિગ્ધ હોય ત્યાં તેમને અમલમાં મૂકવા પડશે.જાહેરનામાના શબ્દો દ્વારા વાજબી ન હોય તેવી રચના આપીને મુક્તિને નકારી શકાય નહીં.આ જાહેરનામું એક્સપર્ટ પ્રમોશન કેપિટલ ગુડ્સ સ્કીમ અનુસાર બહાર પાડવામાં આવ્યું છે.માલની આયાત લાયસન્સ હેઠળ હતી જેમાં નિકાસની જવાબદારી હોય છે.આ તમામ કિસ્સાઓમાં, વસ્ત્રોની નિકાસ કરવાની જવાબદારી છે અને તે વાજબી રીતે સ્વીકારવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદીઓ વસ્ત્રો બનાવે છે.આ જાહેરનામું ઇ. પી. સી. જી. યોજના હેઠળ આયાત કરવામાં આવતી મૂડીગત ચીજવસ્તુઓને મુક્તિ આપે છે.સૂચના ખૂબ જ સ્પષ્ટ છે.૧૦૦% "કાપડના વસ્ત્રો" ના ઉત્પાદન માટે જરૂરી મૂડીગત ચીજવસ્તુઓને મુક્તિ આપવામાં આવી છે.સૂચનામાં "કેપિટલ ગૂડ્ઝ" શબ્દની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી છે."કેપિટલ ગુડ" શબ્દનો અર્થ એ છે કે જે માલનો ઉપયોગ તે ઉત્પાદનના ઉત્પાદનમાં થાય છે અને તે માલ કે જે પેકેજિંગ મશીનરી અને ઉપકરણો સહિત અન્ય માલના ઉત્પાદન અથવા ઉત્પાદન માટે જરૂરી હોય.આ શબ્દમાં પરીક્ષણ, સંશોધન અને વિકાસ માટેના સાધનોનો પણ સમાવેશ થાય છે.આ શબ્દમાં પ્રદૂષણ નિયંત્રણ, રેફ્રિજરેશન, પાવર જનરેટિંગ સેટ વગેરે માટેના મશીનોનો સમાવેશ થાય છે. ૧૧૦૬-**F-G**; ૧૦૭-**E-F-G**]

ઓબ્લમ ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ પ્રા. લિ. વિ.કલેક્ટર સી. એફ. કસ્ટમ્સ,

[૧૯૯૭] એસ. સી. સી. ૫૮૧ પર આધાર રાખ્યો હતો.

૧.૨.કપડાંના ઉત્પાદનના હેતુઓ માટે એવું ન કહી શકાય કે માત્ર સીવણ અને વણાટ મશીનોની જરૂર છે.સીવણ અને કાપવા ઉપરાંત ઉત્પાદક પોતે ચાર્ન અથવા કાપડનું ઉત્પાદન કરી શકે છે.ચાર્ન અથવા કાપડની ગુણવત્તાની ચકાસણી કરવી પડશે.ટી. ટોપી માટે મશીનોની જરૂર પડશે.તેવી જ રીતે, કાપડ અથવા ચાર્નને રંગવા અને/અથવા સૂકવવા માટેના મશીનો, ખામીઓનું નિરીક્ષણ કરવા માટેના મશીનો વગેરેની જરૂર પડશે.કાપડના વસ્ત્રોના ઉત્પાદન માટે જરૂરી "કેપિટલ ગુઝ્સ" શબ્દમાં કપડાના અંતિમ ઉત્પાદન માટે જરૂરી તમામ મશીનોનો સમાવેશ થાય છે.સૂચનામાં તેના પોતાના સલામતીનાં પગલાં છે.આયાત માત્ર ઈ. પી. સી. જી. યોજના હેઠળ જારી કરાયેલા લાઈસન્સ હેઠળ જ થઈ શકે છે.[૧૦૮-એ-બી]

૧.૩.પ્રોવિઝો અને સૂચનામાં વિવિધ શબ્દોનો ઉપયોગ માત્ર સૂચવે છે કે ૧૦૦% મુક્તિ કપડાના ઉત્પાદકને આપવામાં આવી છે.જો આયાત કાપડ ઉત્પાદનોનું ઉત્પાદન કરતી વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવે તો તે આયાતકારને કસ્ટમ ડ્યુટીની ચુકવણીમાંથી મુક્તિ મળશે અને માલના મૂલ્યના ૧૦ ટકાથી વધુ વધારાની ડ્યુટી મળશે.ભાષામાં તફાવત માત્ર એ વાત પર ભાર મૂકવાના હેતુઓ માટે છે કે ૧૦૦% મુક્તિ માત્ર વસ્ત્રોના ઉત્પાદકો માટે જ છે.જ્યાં સુધી

આયાતી મશીનરીનો ઉપયોગ વસ્ત્રો બનાવનાર વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવે છે, જેનો ઉપયોગ પછી નિકાસની જવાબદારીને પહોંચી વળવા માટે કરવામાં આવે છે, ત્યાં સુધી આયાતકાર જાહેરનામા હેઠળ ૧૦૦% મુક્તિનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર રહેશે. આથી ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદામાં કોઈ ખામી નથી. (૧૦૮-ડી-ઈ-એફ)

દીવાની અપીલીય ન્યાયક્ષેત્ર સિવિલ અપીલ નંબર ૫૯૪૪/૨૦૦૨.

સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એન્ડ ગોલ્ડ (કંટ્રોલ) અપીલેટ ટ્રિબ્યુનલના ૩૧.૧.૨૦૦૨ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી, કોલકાતા ખાતેની પૂર્વ ઝોનલ બેન્ચે એ. નં. સી/આર-૫૩૨/૨૦૦૧ એફ. ઓ. નં. એ/૧૫૪/કોલ/૨૦૦૨).

અને

૨૦૦૪ના સી. એ. નંબર ૧૯૭૫, ૩૫૩૮-૬૨, ૩૭૬૧-૬૩, ૪૧૯૦, ૯૩૦૬-૯૩૧૧, ૯૫૬૫-૬૯/૨૦૦૩, ૧૨૭૭-૮૩, ૧૨૮૪-૮૫ અને ૨૬૧૯.

અપીલકર્તા માટે એ. કે. ગંગુલી, દિલીપ ટંડન, પી. પરમેશ્વરન, ઓમ

પ્રકાશ અને બી. કે. પ્રસાદ.

સુધીર ચંદ્ર, એસ. બાલકૃષ્ણન, આર. મોહન, ટી. આર. અંધારજિના,
પારિજાત સિંહા, સ્નેહાશીષ મુખર્જી, એસ. સી. ઘોષ, મૃણાલ કાંતિ મંડા!,
પ્રતિવાદીઓ માટે સુબ્રમણ્યમ પ્રસાદ, અભય કુમાર, આર. ગોપાલકૃષ્ણન, જે.
એમ. ખન્ના, એ. સાથથ ખાન, સુશ્રી શેફાલી સેઠી, ટી. એન. ભટ્ટ, એસ. બી.
કુમાર, આર. નેદુમારન, રાકેશ કે. શર્મા અને શંકર ડિવેટ.

કોર્ટનો ચુકાદો જસ્ટિસ એસ. એન. પરિયાવા દ્વારા આપવામાં આવ્યો
હતો.

આ તમામ અપીલોનો નિકાલ આ સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા કરવામાં આવી
રહ્યો છે કારણ કે હકીકતો સમાન છે અને તે બધામાં એક સામાન્ય મુદ્દો સામેલ
છે.

આ તમામ અપીલમાં પ્રતિવાદીઓ કાપડના વસ્ત્રોના ઉત્પાદકો છે. ૧લી
એપ્રિલ, ૧૯૯૭ના રોજ જાહેર કરાયેલા જાહેરનામા નંબર ૨૯/૯૭-Cus દ્વારા
નિકાસ પ્રોત્સાહન કેપિટલ ગુડ્સ યોજના (ટૂંકા EPCG યોજના માટે) હેઠળ
આયાત કરાયેલ કેપિટલ ગુડ્સ, ઘટકો અને તેના ભાગો વગેરેને કસ્ટમ

ડ્યુટીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી હતી.જાહેરનામાનો સંબંધિત ભાગ નીચે મુજબ છે:

"ઇ. પી. સી. જી. યોજના હેઠળ આયાત કરાયેલ મૂડીગત ચીજવસ્તુઓ, ઘટકો અને તેના ભાગો વગેરેને મુક્તિ.- કસ્ટમ્સ એક્ટ, ૧૯૬૨ (૧૯૬૨નો ૫૨) ની કલમ ૨૫ની પેટા-કલમ (૧) દ્વારા આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને, કેન્દ્ર સરકારને સંતોષ થાય છે કે જાહેર હિતમાં આવું કરવું જરૂરી છે, આથી અહીં જોડવામાં આવેલી કોષ્ટકમાં ઉલ્લેખિત માલસામાનને કસ્ટમ્સ ટેરિફ એક્ટ, ૧૯૭૫ (૧૯૭૫નો ૫૧) ની પ્રથમ અનુસૂચિમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવેલી તેના પર વસૂલવામાં આવતી કસ્ટમ્સ ડ્યુટીમાંથી અને ઉપરોક્ત કસ્ટમ્સ ટેરિફ એક્ટની કલમ ૩ હેઠળ વસૂલવામાં આવતી વધારાની ડ્યુટીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી છે, જે ૧૦%ના દરે ગણવામાં આવેલી રકમ કરતાં વધુ છે. માલના મૂલ્યનો:

પૂરી પાડવામાં આવેલ છે કે જ્યાં ઉપરોક્ત માલ માટે જરૂરી છે -

((i) ચામડાના વસ્ત્રો, કાપડના વસ્ત્રો (ગૂંથેલા વસ્ત્રો સહિત), કૃષિ ઉત્પાદનો અને બાગાયત, ફૂલોની ખેતી, મરઘાં ઉછેર અને બાયો-ટેક ઉત્પાદનોના ઉત્પાદનનું ઉત્પાદન; અથવા

((૨) હોટેલ ઉદ્યોગને સેવાઓ પૂરી પાડવા માટે, આવી ચીજવસ્તુઓને ઉપરોક્ત કસ્ટમ્સ ટેરિફ એક્ટની કલમ ૩ હેઠળ તેના પર લાદવામાં આવતી તમામ વધારાની ડ્યુટીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવશે.

XXX XXX XXX XXX XXX

૬. આયાતકારની ફેક્ટરી અથવા પરિસરમાં સ્થગિત કેપિટલ ગૂઝ્ઝની આયાત, એસેમ્બલ અથવા ઉત્પાદન અને કેન્દ્રીય એક્સાઈઝના સહાયક કમિશનર અથવા સ્વતંત્ર ચાર્ટર્ડ એન્જિનિયરનું પ્રમાણપત્ર, જે પણ હોય, આયાતકારની ફેક્ટરી અથવા પરિસરમાં કેપિટલ ગૂઝ્ઝની સ્થાપના અને ઉપયોગની પુષ્ટિ કરતું પ્રમાણપત્ર, આયાત પૂર્ણ થયાની તારીખથી છ મહિનાની અંદર અથવા કસ્ટમ્સના ઉપરોક્ત સહાયક કમિશનર પરવાનગી આપે તેટલા વિસ્તૃત સમયગાળાની અંદર રજૂ કરવામાં આવે છે.

આ સૂચનામાં #(૧) "મૂડીગત ચીજવસ્તુઓ" નો અર્થ થાય છે –

(i) કોઈપણ પ્લાન્ટ, મશીનરી, સાધનો અને આનુષંગિકો માટે જરૂરી –

(એ) પેકેજિંગ મશીનરી અને ઉપકરણો, રીફ્રેક્ટરીઓ, રેફ્રિજરેશન, ઉપકરણો,

પાવર જનરેટિંગ સેટ, મશીન ટૂલ્સ, પ્રારંભિક ચાર્જ માટે ઉત્પ્રેરક અને પરીક્ષણ, સંશોધન અને વિકાસ, ગુણવત્તા અને પ્રદૂષણ નિયંત્રણ માટેના ઉપકરણો અને સાધનો સહિત અન્ય ચીજવસ્તુઓનું નિર્માણ અથવા ઉત્પાદન;

(બી) ઉત્પાદનમાં ઉપયોગ; ખાણકામ કૃષિ, જળચરઉછેર, પશુપાલન, પુષ્પઉછેર, બાગાયત, મત્સ્યઉછેર, મરઘાં ઉછેર, દ્રાક્ષ ઉછેર અને રેશમ ઉછેર; અને XXX XXX XXX XXX (જ) "નિકાસ જવાબદારી" –

((i) હોટેલ ઉદ્યોગ દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી સેવાઓ સિવાયના અન્ય આયાતકારોના સંબંધમાં, નિકાસ અને આયાત નીતિના ફકરા ૧૦.૨ની કલમ (એ), (બી), (ડી), (ઈ), (એફ) અને (જી) ની શરતોની દ્રષ્ટિએ આ જાહેરનામાની શરતોમાં આયાત કરાયેલ, એસેમ્બલ કરાયેલ અથવા ઉત્પાદિત મૂડીગત માલના ઉપયોગથી ઉત્પાદિત ઉત્પાદનોની ભારતની બહારના સ્થળે નિકાસ; અને

આમ ઇ. પી. સી. જી. યોજના હેઠળ આયાત કરવામાં આવતી મૂડીગત ચીજવસ્તુઓને કસ્ટમ્સ ડ્યુટી અને માલના મૂલ્યના ૧૦ ટકાથી વધુની વધારાની ડ્યુટીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી હતી.આ પરંતુક હેઠળ જો કેપિટલ ગૂડ્ઝની આયાત તેમાં ઉલ્લેખિત વસ્તુઓના ઉત્પાદન માટે કરવામાં આવી હોય તો તેમને

સંપૂર્ણ વધારાની ફરજની ચુકવણીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી હતી.આમ, જો કાપડના વસ્ત્રોના ઉત્પાદન માટે મૂડીગત માલની આયાત કરવામાં આવે તો, આ સૂચના હેઠળ, આયાતકારને કસ્ટમ ડ્યુટી અને વધારાની ડ્યુટીની ચુકવણીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવશે.

પક્ષો સંમત થયા છે કે કપડાંના ઉત્પાદન માટે જરૂરી કર્ટીંગ અને સ્ટીચિંગ મશીન મૂડીગત માલ હશે.જોકે, અપીલની આ બેચમાં પ્રતિવાદીઓએ ફેબ્રિક/યાર્નની પ્રક્રિયા માટે જરૂરી મશીનો, ફેબ્રિક ઇન્સ્પેક્શન મશીનો, વણાટ અને ડાઇંગ કાપડ માટેના મશીનો અને આવા અન્ય મશીનોની આયાત કરી હતી.પ્રતિવાદીઓને આ આધાર પર ૧૦૦% મુક્તિનો લાભ નકારી કાઢવામાં આવ્યો હતો કે તેમના દ્વારા આયાત કરાયેલ મશીનો કાપડ વસ્ત્રોના ઉત્પાદનના હેતુઓ માટે જરૂરી ન હતા.પ્રતિવાદીઓ દ્વારા કમિશનર (અપીલ) ને દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

કસ્ટમ્સ એક્સાઇઝ એન્ડ ગોલ્ડ (કંટ્રોલ) એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ (સીઇજીએટી) એ આ કેસોમાં એવું માન્યું છે કે પરંતુકમાં "માલના ઉત્પાદન માટે જરૂરી છે" શબ્દ આ મશીનોને પણ આવરી લેવા માટે પૂરતો વ્યાપક હતો.ટ્રિબ્યુનલે ૧૫મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૯ના રોજ ઇન્ટરનેશનલ ફેડરેશન ઓફ વણાટ ટેકનોલોજિસ્ટ્સના પત્ર પર આધાર રાખ્યો છે, જેમાં જણાવવામાં આવ્યું

છે કે યુરોપ અને યુ. એસ. એ. માં કપડાંની નિકાસ માટે સારી ગુણવત્તાની જરૂર છે.એવું માનવામાં આવે છે કે સારી ગુણવત્તાના વસ્ત્રો બનાવવા માટે પહેલા સારી ગુણવત્તાનું કાપડ પસંદ કરવું પડે છે, પછી કાપડની જમણી બાજુને ઘર્ષણ અને ચીરો અને ઘસારોથી બચાવવા માટે કાપડને ઉલટાવી દેવું જરૂરી છે.એવું કહેવામાં આવે છે કે કાપડને ઉલટાવતી વખતે છિદ્રો અને સોયના નિશાન, સોય તૂટવી વગેરે જેવી અન્ય ભૂલો માટે તપાસ કરવી પડે છે. પત્રમાં આગળ જણાવવામાં આવ્યું છે કે વસ્ત્રોના ઉત્પાદક પાસે રંગોનું પરીક્ષણ કરવા માટે સારી રીતે સજ્જ પ્રયોગશાળા હોવી જરૂરી છે કારણ કે રંગવાનું પછી સંકોચન પરીક્ષણો, છાલની સ્થિરતા પરીક્ષણ અને આવા અન્ય વિવિધ પરીક્ષણો કરવા પડે છે.એવું કહેવામાં આવે છે કે પછી કાપડને સૂકવવું પડે છે કારણ કે સૂકવણી સંકોચનને નિયંત્રિત કરવામાં અને પરિમાણીય સ્થિરતા જાળવવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે.એવું કહેવામાં આવે છે કે વ્યક્તિને ડ્રાયરની જરૂર હોય છે જેના દ્વારા તાપમાનને નિયંત્રિત કરી શકાય છે જેથી ભીના કાપડને તડકામાં ખુણું રાખીને સૂકવવાની કોઈપણ બિનઆરોગ્યપ્રદ પદ્ધતિને ટાળી શકાય.પત્ર પછી નરમાઈ, મખમલની પૂર્ણાવૃત્તિ વગેરે જેવી વિશેષ પૂર્ણાવૃત્તિ માટે ભીના વિસ્તરણકર્તાઓ અને પેડિંગ મેંગલના ઉપયોગને પ્રકાશિત કરે છે. પત્ર જણાવે છે કે તે પછી જ કાપણી અને સીવણ થઈ શકે છે.ટ્રિબ્યુનલે ઓબ્લમ ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ ઓબ્લમ ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ પ્રાઇવેટ લિમિટેડના કેસમાં પણ આ અદાલતના અધિકાર પર આધાર રાખ્યો હતો.કસ્ટમ્સના કલેક્ટરે

(૧૯૯૭) ૭ એસસીસી ૫૮૧ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.ટ્રિબ્યુનલે ચુકાદો આપ્યો છે કે પ્રતિવાદીઓ ઉપરોક્ત સૂચના હેઠળ ૧૦૦% મુક્તિનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર હતા.શ્રી ગંગુલી રજૂ કરે છે કે સૂચનાનો કડક અર્થ કાઢવો આવશ્યક છે.આ રજૂઆતના સમર્થનમાં, તેમણે એચ. એમ. એમ. લિમિટેડ વિરુદ્ધના કેસમાં આ અદાલતના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો હતો. સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝના કલેક્ટરે (૧૯૯૬) ૧૧ એસ. સી. સી. ૩૩૨ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.તેમણે નોવોપાન ઇન્ડિયા લિમિટેડ વિરુદ્ધના કેસ પર પણ આધાર રાખ્યો હતો.સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એન્ડ કસ્ટમ્સના કલેક્ટરે (૧૯૯૪) પૂરક (૩) એસ. સી. સી. ૬૦૬ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.તેમણે ધ્યાન દોર્યું હતું કે, આ જાહેરનામામાં ત્યારબાદ ૧૯૯૯માં સુધારો કરવામાં આવ્યો છે, જેમાં પરિશિષ્ટ-૩ ઉમેરવામાં આવ્યું છે.તેઓ નિર્દેશ કરે છે કે "કાપડ ઉત્પાદનો" ના ઉત્પાદન માટે મૂડીગત માલ તરીકે આયાત કરી શકાય તેવા મશીનોની યાદી આ પરિશિષ્ટમાં આપવામાં આવી છે.તેઓ રજૂ કરે છે કે સૂચિમાં કટીંગ અને સિલાઈ મશીનો નથી કારણ કે તે સૂચિ "કાપડ ઉત્પાદનો" ના ઉત્પાદન માટે જરૂરી મશીનો માટે છે.તે રજૂ કરે છે કે તે જ સૂચનામાં સૂચનાના પ્રથમ ભાગ હેઠળ આપવામાં આવતી છૂટના સંદર્ભમાં "કાપડ ઉત્પાદનો" શબ્દોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે અને જ્યારે ૧૦૦% છૂટ આપવામાં આવે ત્યારે "કાપડ વસ્ત્રો" શબ્દનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.તેઓ રજૂ કરે છે કે તે નોંધપાત્ર છે કે ૧૦૦% મુક્તિ માત્ર "કાપડ વસ્ત્રો" ના ઉત્પાદન માટે ઉપયોગમાં લેવાતી મૂડીગત

ચીજવસ્તુઓને આપવામાં આવે છે, જ્યારે "કાપડ ઉત્પાદનો" ના ઉત્પાદન માટે ઉપયોગમાં લેવાતી મૂડીગત ચીજવસ્તુઓ માટે મુક્તિ માત્ર સંપૂર્ણ કસ્ટમ ડ્યુટી અને માલના મૂલ્યના ૧૦ ટકાથી વધુની વધારાની ડ્યુટી સુધી મર્યાદિત છે.તે રજૂ કરે છે કે "કાપડ ઉત્પાદનો" શબ્દોમાં કાપડ, ચાર્ન વગેરેનો સમાવેશ થશે. તેઓ રજૂ કરે છે કે "કાપડ વસ્ત્રો" શબ્દ

તેમાં કાપડ, ચાર્ન વગેરેનો સમાવેશ થતો નથી. તેઓ રજૂ કરે છે કે "કાપડ વસ્ત્રો" શબ્દોનો ઉપયોગ સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે ચાર્ન અથવા કાપડના ઉત્પાદન માટે જરૂરી મૂડીગત ચીજવસ્તુઓ પરંતુકમાં આવતી નથી.તે રજૂ કરે છે કે તે ફક્ત કાપડના વસ્ત્રોના ઉત્પાદન માટે સીધી જરૂરી મૂડીગત માલ છે જેને ૧૦૦% મુક્તિ મળે છે.તે બોર્ડ દ્વારા ૨૨મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૦ના રોજ બહાર પાડવામાં આવેલા પરિપત્ર નંબર ૧૩/૨૦૦૦-Cus પર પણ આધાર રાખે છે, જેમાં સ્પષ્ટતા કરવામાં આવી છે કે ૧૦૦% મુક્તિ એવી મશીનોને આપવામાં આવશે નહીં જેનો ઉપયોગ વણાટ, રંગકામ અને/અથવા કોમ્પેક્ટિંગ મશીનો માટે થાય છે, જેનો ઉપયોગ કાપડના ઉત્પાદન/પ્રક્રિયામાં થાય છે.પરિપત્ર જણાવે છે કે ૧૦૦% મુક્તિ ફક્ત એવા મશીનોને આપવામાં આવશે જેનો ઉપયોગ કાપડના કપડાંના ઉત્પાદન અથવા પ્રક્રિયા માટે થાય છે.શ્રી ગંગુલી ૧૮ એપ્રિલ, ૧૯૯૯ના રોજ ભારત સરકારના સંયુક્ત સચિવ, સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ એક્સાઈઝ એન્ડ કસ્ટમ્સ તરફથી કટમ્સના કમિશનર શ્રી રાજગોપાલનને લખેલા પત્ર પર

પણ આધાર રાખે છે, જેમાં એ પણ સ્પષ્ટતા કરવામાં આવી છે કે ૧૦૦% મુક્તિ ફક્ત એવા મશીનોને આપવામાં આવશે જેનો ઉપયોગ કપડાંના ઉત્પાદન માટે થાય છે.તેઓ નાણાં મંત્રાલય તરફથી ૨૦મી જુલાઈ, ૧૯૯૯ના રોજ કસ્ટમ્સ કમિશનર શ્રી રાજગોપાલનને લખેલા પત્ર પર પણ આધાર રાખે છે, જેમાં સ્પષ્ટતા કરવામાં આવી હતી કે વણાટ મશીનો, રંગકામ મશીનો, કોમ્પેક્ટિંગ મશીનો વગેરે જેવા ફેબ્રિક પ્રોસેસિંગ મશીનોને ૧૦૦% મુક્તિ આપી શકાતી નથી. નિઃશંકપણે, બોર્ડના પરિપત્ર અને પત્રો શ્રી ગંગુલીના સમર્થન પર આધારિત હતા.જો કે, જો બોર્ડ અને મંત્રાલય દ્વારા આપવામાં આવેલું અર્થઘટન સ્પષ્ટ રીતે ખોટું છે, તો આ અદાલત તે દ્રષ્ટિકોણને સમર્થન આપી શકતી નથી.મુક્તિ જાહેરનામાને સખત રીતે મર્યાદિત કરવી પડશે પરંતુ તેનો અર્થ એ નથી કે જાહેરનામાનો ઉદ્દેશ અને હેતુ દષ્ટિ ગુમાવવાનો છે અને તેમાં વપરાયેલા શબ્દોને અવગણવામાં આવે છે.જ્યાં જાહેરનામાના શબ્દો સ્પષ્ટ અને અસંદિગ્ધ હોય ત્યાં તેમને અમલમાં મૂકવા પડશે.જાહેરનામાના શબ્દો દ્વારા વાજબી ન હોય તેવી રચના આપીને મુક્તિને નકારી શકાય નહીં.ઈ. પી. સી. જી. યોજના અનુસાર આ જાહેરનામું બહાર પાડવામાં આવ્યું છે.માલની આયાત લાયસન્સ હેઠળ હોય છે જેમાં નિકાસની જવાબદારી હોય છે.આ તમામ કિસ્સાઓમાં, કપડાની નિકાસ કરવાની જવાબદારી છે.તે વાજબી રીતે સ્વીકારવામાં આવે છે કે, આ તમામ કિસ્સાઓમાં, પ્રતિવાદીઓ વસ્ત્રો બનાવે છે.આ જાહેરનામું ઈ. પી. સી. જી. યોજના હેઠળ આયાત કરવામાં આવતી મૂડીગત ચીજવસ્તુઓને

મુક્તિ આપે છે.પ્રોવિઝો "કાપડના વસ્ત્રો (ગૂંથેલા વસ્ત્રો સહિત)" ના ઉત્પાદન માટે જરૂરી કેપિટલ ગૂઝૂલને ૧૦૦% મુક્તિ આપે છે.આમ વપરાયેલા શબ્દો "ઉત્પાદન માટે માલ જરૂરી છે" છે.આ અદાલતે ઓબ્લમ ઇલેક્ટ્રિકલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં, અન્ય મુક્તિ જાહેરનામાની વિચારણા કરતી વખતે, જેમાં વપરાયેલા શબ્દો "કાચો માલ અને ઉત્પાદન માટે જરૂરી ઘટકો" પણ હતા, એવું માન્યું હતું કે જાહેરનામાનો હેતુ અને ઉદ્દેશ પરિણામી ઉત્પાદનના ઉત્પાદન માટે આયાત કરવા માટે જરૂરી સામગ્રી પરની કસ્ટમ ડ્યુટીમાંથી મુક્તિ આપીને નિકાસને પ્રોત્સાહન આપવાનો હતો.એવું માનવામાં આવ્યું છે કે પરિણામી ઉત્પાદનનું ઉત્પાદન નિકાસ ઓર્ડરના અમલ માટે હોવું જોઈએ.એવું માનવામાં આવે છે કે "ઉત્પાદનના હેતુઓ માટે જરૂરી મૂડીગત ચીજવસ્તુઓ" શબ્દનો અર્થ ફક્ત તે ઉત્પાદનના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવાતી સામગ્રી તરીકે કરી શકાતો નથી.એવું માનવામાં આવતું હતું કે પરિણામી ઉત્પાદનના ઉત્પાદન માટે જરૂરી સામગ્રીનો સમાવેશ કરવા માટે આ શબ્દને તેનો કુદરતી અર્થ આપવો આવશ્યક છે.એવું માનવામાં આવે છે કે આ શબ્દમાં એવી સામગ્રીનો પણ સમાવેશ થાય છે જેનો ઉપયોગ પરિણામી ઉત્પાદનના ઉત્પાદનમાં સીધો થતો નથી પરંતુ પરિણામી ઉત્પાદનના ઉત્પાદનના હેતુઓ માટે હજુ પણ જરૂરી છે.એવું માનવામાં આવે છે કે આ શબ્દ માત્ર ઉત્પાદનની પ્રક્રિયામાં સીધા સંકળાયેલા ઉત્પાદનોને જ નહીં પરંતુ અંતિમ ઉત્પાદન માટે જરૂરી ઉત્પાદનોને પણ સમાવવા માટે પૂરતો વ્યાપક હતો.અમે આ મંતવ્ય સાથે સહમત છીએ.

વધુમાં, અમારા મતે, આ સૂચના ખૂબ જ સ્પષ્ટ છે.૧૦૦% મુક્તિ "કાપડના વસ્ત્રો" ના ઉત્પાદન માટે જરૂરી મૂડીગત ચીજવસ્તુઓને આપવામાં આવે છે.સૂચનામાં "કેપિટલ ગૂડ્સ" શબ્દની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી છે."કેપિટલ ગૂડ્સ" શબ્દનો અર્થ એ છે કે જે માલનો ઉપયોગ તે ઉત્પાદનના ઉત્પાદનમાં થાય છે અને તે માલ કે જે પેકેજિંગ મશીનરી અને ઉપકરણો સહિત અન્ય માલના ઉત્પાદન અથવા ઉત્પાદન માટે જરૂરી હોય.આ શબ્દમાં પરીક્ષણ, સંશોધન અને વિકાસ માટેના સાધનોનો પણ સમાવેશ થાય છે.આ શબ્દમાં પ્રદૂષણ નિયંત્રણ, રેફ્રિજરેશન, પાવર જનરેટિંગ સેટ વગેરે માટેના મશીનોનો સમાવેશ થાય છે. આમ, ઉદાહરણ તરીકે, જો કાપડના વસ્ત્રોના ઉત્પાદન પછી તેને પેક કરવું પડે, તો પેકિંગ માટે જરૂરી મશીનરી કાપડના વસ્ત્રોના ઉત્પાદન માટે જરૂરી મૂડીગત માલ હશે.તેવી જ રીતે, પ્લાન્ટને રેફ્રિજરેટ કરવા માટેની રેફ્રિજરેશન મશીનરી પણ કાપડના વસ્ત્રોના ઉત્પાદન માટે જરૂરી કેપિટલ ગૂડ્સ શબ્દની અંદર આવશે.જો આવા ઉપકરણો અને મશીનરી "કેપિટલ ગુડ્સ" શબ્દ દ્વારા આવરી લેવામાં આવે તો આપણે સમજી શકતા નથી કે વણાટ, રંગકામ, કોમ્પેક્ટિંગ માટે જરૂરી મશીનરી કેવી રીતે આવરી લેવામાં આવતી નથી.

કપડાંના ઉત્પાદનના હેતુઓ માટે એવું ન કહી શકાય કે માત્ર સીવણ અને વણાટ મશીનોની જરૂર છે.સીવણ અને કાપવા ઉપરાંત ઉત્પાદક પોતે ચાર્જ

અથવા કાપડનું ઉત્પાદન કરી શકે છે.ચાર્જ અથવા કાપડની ગુણવત્તાની ચકાસણી કરવી પડશે.તેના માટે મશીનોની જરૂર પડશે.તેવી જ રીતે, કાપડ અથવા ચાર્જને રંગવા અને/અથવા સૂકવવા માટેના મશીનો, ખામીઓનું નિરીક્ષણ કરવા માટેના મશીનો વગેરેની જરૂર પડશે.કાપડના વસ્ત્રોના ઉત્પાદન માટે જરૂરી "કેપિટલ ગુડ્સ" શબ્દમાં કપડાંના અંતિમ ઉત્પાદન માટે જરૂરી તમામ મશીનોનો સમાવેશ થાય છે.સૂચનામાં તેના પોતાના સલામતીનાં પગલાં છે.આયાત માત્ર ઈ. પી. સી. જી. યોજના હેઠળ જારી કરાયેલા લાઇસન્સ હેઠળ જ થઈ શકે છે.લાઇસન્સમાં એવી શરત હશે કે આયાતકાર દ્વારા કપડાંની નિકાસ થવી જ જોઈએ.સૂચનામાં એવી શરત પણ છે કે મૂડીગત માલ (જે આયાત કરવામાં આવે છે) આયાતકારોની ફેક્ટરી અથવા પરિસરમાં સ્થાપિત કરવામાં આવે અને તે અસરનું પ્રમાણપત્ર આયાતની તારીખના ૬ મહિનાની અંદર રજૂ કરવું પડશે.

અમને રજૂઆતમાં કોઈ તથ્ય દેખાતું નથી કે વિવિધ શબ્દો "કાપડ વસ્ત્રો" નો ઉપયોગ સૂચવે છે કે કપડાંના ઉત્પાદન માટે સીધી ઉપયોગમાં લેવાતી મશીનરીને જ ૧૦૦% મુક્તિ મળે છે.વિવિધ શબ્દોનો ઉપયોગ ફક્ત સૂચવે છે કે ૧૦૦% મુક્તિ કપડાના ઉત્પાદકને આપવામાં આવે છે.જો આયાત કાપડ ઉત્પાદનોનું ઉત્પાદન કરતી વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવે તો તે આયાતકારને કસ્ટમ ડ્યુટીની ચુકવણીમાંથી મુક્તિ મળશે અને માલના મૂલ્યના ૧૦ ટકાથી

વધુ વધારાની ડ્યુટી મળશે.ભાષામાં તફાવત માત્ર એ વાત પર ભાર મૂકવાના હેતુઓ માટે છે કે ૧૦૦% મુક્તિ માત્ર વસ્ત્રોના ઉત્પાદકો માટે જ છે.જ્યાં સુધી આયાતી મશીનરીનો ઉપયોગ કપડાનું ઉત્પાદન કરતી વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવે છે, જેનો ઉપયોગ પછી નિકાસની જવાબદારીને પહોંચી વળવા માટે કરવામાં આવે છે, ત્યાં સુધી આયાતકાર જાહેરનામા હેઠળ ૧૦૦% મુક્તિનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર રહેશે.

આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદામાં કોઈ નબળાઈ જણાતી નથી.આપણે દખલ કરવાનું કારણ જોઈએ છીએ.

અપીલોનો તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે.ખર્ચ અંગે કોઈ ઓર્ડર આપવામાં આવશે નહીં.

એસ. કે. એસ.

અરજીઓનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.